

1. jednání Pracovní skupiny Energetika a životní prostředí při Regionální stálé konferenci Středočeského kraje

Název	1. jednání pracovní skupiny Energetika a životní prostředí
Datum	17. 1. 2024
Místo:	Prezenční
Účastníci	Viz prezenční listina
Přílohy zápisu	Prezenční listina

Úvod

Pan předseda **Milan Kazda** přivítal všechny přítomné na ustavujícím jednání Pracovní skupiny Energetika a životní prostředí. Hned v úvodu došlo k úpravě programu, kdy ihned po zahájení jednání vystoupil se svou prezentací pan **Lukáš Chmel** z firmy ŽĎAS, a.s.

1. bod – Lukáš Chmel (ŽĎAS, a.s.)

Tato firma se specializuje na tvářecí stroje, zařízení pro volné kování, hydraulické lisy apod. ale také na inovativní projekty v oblasti obnovitelné energie a strojové zpracování odpadů. Zařizují také komplexní dodavatelství elektráren na klíč. Během své prezentace zmínil aktuální projekty, jako například uvedení do zkušebního provozu první mobilní jednotku (umístěné na lodi) na zpracování nemocničního odpadu. Jedná se o jednotku neprodukující žádné odpady, krom skelné strusky, která bude uvedena do ostrého provozu po zkouškách v březnu letošního roku. Při ceně 18 Kč za 1 kg odpadu je návratnost investice do celého lodního zařízení dva a půl roku. Tato technologie je dále aplikovatelná ke zpracování dalších typů odpadů. Výnos z tuny zpracovaného plastu a pryže je cca 2 MW elektrické energie a 4 MW tepelné energie. Dále uvedl, že aktuálně navazují spolupráci se zahraničními partnery. Též uvedl že poptávka po ekologickém zpracování odpadu a jeho přeměny na energii skokově roste i mezi obcemi, zmínil např. Varnsdorf či Českou Lípou. Závěrem dodal, že věří v nalezení inovativních cest v oblasti decentralizované energetiky, legislativní pokrok a navázání nových spoluprací.

2. bod – Jmenování nových členů PS

Pan Kazda poděkoval panu Chmelovi za prezentaci a předal slovo panu **Kristiánu Kuszniřukovi**, který uvede důvody reorganizace této pracovní skupiny (PS) a představí nové členy. K reorganizaci skupiny došlo z důvodů tematického rozkročení a s tím spojenou kolísající účastí na jednáních a nízkou aktivitou členů. Po debatě s kolegy ze sekretariátu Regionální stálé konference a předsedou PS se tedy došlo k závěru, že bychom program na jednáních lépe zacílili a obměnili členskou základnu. Jednání by se měla týkat především témat jako je komunitní energetika, odpadové hospodářství, životní prostředí a cirkulární ekonomika. Pan Kuszniřuk ještě poděkoval všem zúčastněným za ochotu stát se členy skupiny a následně vyzval paní Martinu Krčovou z Energetického regulačního úřadu, aby se se v krátkosti představila.

Martina Krčová poděkovala za možnost se zúčastnit a zmínila také úskalí spojená s aktivitou předchozího fungování PS. Novým kolegům sdělila, čím se v rámci své agendy zabývá, a to především decentralizovanou energetikou a legislativou s tím spojenou. Ráda bude poskytovat informace o těchto věcech, a naopak získávat zpětnou vazbu z praxe.

Dále se slova ujal pan **Dan Jiránek**, který na Krajské úřadě Středočeského kraje působí jako předseda výboru pro životní prostředí a zemědělství. Po zjištění, že se tématem energetiky nikdo na kraji koncepčně nezabývá, přenesl si ji pod svůj výbor. Také uvedl, že na konci roku zastupitelstvo schválilo memorandum osmi krajů spolupracujících na poli energetiky a vstup do svazu moderních energetiky. V oblasti komunální politiky působí téměř 30 let.

Jako další se ujal slova pan **Jan Veselský** z oddělení regionálního rozvoje Krajského úřadu Středočeského kraje, jenž má ve spolupráci s kolegyní Katarínou Kolací ve své gesci tvorbu Strategie rozvoje kraje. Uvedl, že bude rád k dispozici ve věci dotazů ohledně současné a další fáze tvorby strategie. Momentálně se pracuje na její aktualizaci.

Dále se představila paní **Marie Hodačová** z oddělení ochrany přírody a krajiny KÚSK, které spadá pod Odbor životního prostředí. Jejím přínosem pro fungování PS je především náhled na problematiku umisťování obnovitelných zdrojů energie do krajiny a legislativní pozadí těchto úkonů. Dále uvedla, že je v očekávání, jaká témata se zde budou řešit a probírat.

Slova ujala paní **Jana Skopalíková**, která na KÚSK působí jako radní pro oblast životního prostředí a zemědělství. Úvodem navázala na pana Jiráňka, přičemž uvedla, že oblast energetiky je v rámci úřadu nadresortním tématem – řeší ji zároveň více odborů (Výbor pro oblast životního prostředí, oddělení regionálního rozvoje a Odbor majetku). V návaznosti na téma PS, kterým je odpadové hospodářství, uvedla, že se ve spolupráci se Středočeským inovačním centrem (SIC) prováděl cirkulární sken Středočeského kraje, na jehož základě byl vypracován akční plán, nastiňující možnosti spolupráce mezi krajem a obcemi, právě v oblasti odpadového hospodářství.

Dále se slova ujala paní **Hana Švingrová**, vedoucí oddělení posuzování vlivů na životní prostředí, která uvedla že zmíněné oblasti zájmu této Pracovní skupiny jsou vzájemně propojené a je dobré se nad nimi takto potkávat.

Poté se představil pan **Karel Říha** z oddělení regionálního rozvoje, který se ve své agendě věnuje problematice podpory znalostní ekonomiky, vědy, výzkumu a inovací. Také se zabývá brownfieldy a greenfieldy.

Po představení všech přítomných hostů se slova ujal **Kristián Kuszniuk**, který poukázal na absenci dvou dalších členů, kterými jsou cirkulární manažerka, Betty Crhová a energetický manažer středočeského kraje, Václav Petrák. Oba absentují z důvodu nevyhovujícího termínu jednání.

3. bod – Tematická náplň PS Energetika a životní prostředí

Poté se jednání posunulo k dalšímu bodu. Garant Pracovní skupiny, **Kristián Kuszniuk**, zmínil základní tematické okruhy, kterými se bude skupina na svých jednáních zabývat – komunitní energetika, cirkulární ekonomika, životní prostředí a odpadové hospodářství. Skupina by se též mohla věnovat připomínkování strategických dokumentů, které vznikají v rámci úřadu.

Slova se ujala paní **Michala Mácová** ze sekretariátu Regionální stálé konference, která poukázala na podobnou praxi v rámci Pracovní skupiny Cestovní ruch, kde takové připomínkování probíhá, přičemž zmínila roli sekretariátu RSK, jakožto poskytovatele platformy k těmto setkáváním.

Milan Kazda zmínil potřebu se v rámci jednání PS věnovat především odpadovému hospodářství, a to např. z evropské perspektivy, respektive požadavků EU na třídění/recyklaci odpadu v obcích, které jsou aktuálně velice těžko splnitelné (aktuálně povinnost vytrždit 60% komunálního odpadu, dále 40% odpadu využít energeticky). Dále zmínil problematiku stavby větrných elektráren, a to především z pohledu veřejnosti, která tyto stavbu těchto zařízení v obcích většinou nějakým způsobem (např. peticí) neguje – zajímalo by jej tedy sdílení praxe/názoru s úředníky z Krajského úřadu, jak na povolávání těchto staveb nahlíží. Do jednání PS bude přinášet podněty, se kterými se v praxi setkávají starostové obcí.

Slova se ujal pan **Jiránek** a poukázal na problematiku spojenou s recyklací odpadu a její následné procentuální přepočítávání vzhledem k výše zmíněným povinnostem pramenících z legislativy EU. Dále uvedl, že ačkoli se odpad třídí, není následně dostatečně recyklován, jelikož zde nemáme nedostatečné kapacity. Věci také nepomáhá stále se měnící legislativa. Co se týče větrných elektráren, tak Krajský úřad nemůže zasahovat do povolování staveb na území obcí, nicméně KÚ k této věci vypracuje jednotné environmentální stanovisko, které bude k dispozici. Také zmínil potřebu vyvinutí zdravého tlaku na ERÚ, za účelem změny tarifu energií, a to z důvodů blízkého se přechodu na sdílenou energetiku.

Paní **Martina Krčová** uvedla, že jakožto zástupce ERÚ může poskytovat zpětnou vazbu a komentovat/připomínkovat strategické materiály kraje. Dále zmínila, že Středočeský kraj či Asociaci krajů se legislativního procesu, respektive meziresortního připomínkového řízení účastní jen minimálně, spíše vůbec. Zmínila například SMOČR či SMS, kteří naopak jsou do procesu zapojeni.

Paní **Skopalíková** v reakci na paní **Krčovou** poukázala na komunikační limity ze strany Ministerstva životního prostředí či Ministerstva průmyslu a obchodu, přičemž Středočeský kraj vyvíjel tlak na sdílení informací a případné zapojení se do legislativního procesu.

Paní **Krčová** v odpovědi kvitovala komunikační limity ministerstev a také zmínila, že je potřeba zajistit zástupce z Asociace krajů, který bude působit na platformě tvorby Státní energetické koncepce a Politiky ochrany klimatu, kde aktuálně žádný takový zástupce není. Poukázala také na další možné téma skupiny, kterým je komunikace limitů projektů v praxi, bariéry, na které se naráží při realizaci apod.

Následně se slova ujala paní **Hana Švingrová**, která poukázala na četné množství legislativních změn a sdílela obavu z „proklouznutí“ určitých typů energetických staveb (fotovoltaické elektrárny, větrné elektrárny) z hlediska posuzování jejich vlivu na životní prostředí. V návaznosti na to zmínila, že toto posouzení spadá na obce, které často neví, jakým způsobem při výstavbě těchto zařízení v jejich okolí postupovat. V rámci jednání PS může nabídnout pohled na věc perspektivou EIA.

Pan **Kazda** slova paní **Švingrové** kvituje a jakožto starosta obce vítá právě nabídnutou konzultační podporu, kdy se hledisko povolovací setká s hlediskem praktickým.

Paní **Marie Hodačová** volně navázala na paní **Švingrovou** a poukázala na vhodnost angažovat do členské základny pracovníka z Odboru územního plánování a stavebního řádu, který by mohl poskytnout odborný vhled do nastíněných témat.

Paní **Švingrová** dále uvedla, že zatím například není zcela jasné, za jakých podmínek by měla výstavba probíhat, zda by se měla dělat změna územního plánu, za jakých kompenzačních opatření. Zda je nějakým způsobem regulovaná velikost ploch, kde bude vystavěna fotovoltaická elektrárna. Mj. se také musíme zabývat migračními prostupy pro stavbou dotčené živočichy.

Paní **Hodačová** vstoupila do diskuse s příkladem dobré praxe, který se týká stavby fotovoltaické elektrárny o rozloze cca 65 ha na katastrálním území města Slaný. Vyzdvihla posouzení změny krajinného rázu, přičemž daný návrh dále obsahoval rozdělení fotovoltaických panelů do samostatných bloků a prostor mezi nimi vyplněný lavičkami, liniovou zelení, větrolamy apod. Tento konkrétní návrh dále označila za následováníhodný příklad.

Paní **Krčová** vznesla dotaz, zda má Středočeský kraj ambici radit obcím, jak by měly postupovat v případě stavby elektráren využívající obnovitelné zdroje. Dostalo se jí kladné odpovědi od téměř všech členů skupiny.

Paní **Skopalíková** zmínila, že Středočeský kraj aktuálně poskytuje asistenci např. v oblasti odpadů a jakoukoliv další metodickou pomoc není problém do území propisovat.

Pan **Kazda** zareagoval, že je potřeba malým obcím radit jak s odpadovým hospodářstvím, tak s energetikou, jelikož v ohledu na množství každodenní agendy nemá starosta možnost se těmto tématům věnovat dostatečně.

Pan Karel **Říha** v reakci na proběhlou diskuzi navrhl vypracování textu, který bude obsahovat příklady dobré praxe, přičemž poslouží jako „příručka“mj. i pro obce, které mají zájem se tématu fotovoltaiky (výhledově příp. i větrných elektráren) věnovat a netuší, jakým způsobem postupovat). Přítomní členové nápad kvitovali.

Paní **Krčová** doporučila vyvíjet tlak na MMR, které by ze své podstaty mělo metodicky instruovat obce, jak postupovat.

Větší část členů Pracovní skupiny se omluvila a odebrala se na další jednání. Pan předseda Kazda poté poděkoval všem přítomným za účast a věcnou diskusi, čímž bylo jednání PS ukončeno.

Termín dalšího jednání byl stanoven na 27. května 2024

*** Hlavní závěry jednání:**

- Doplnit členskou základnu o zástupce Odboru územního plánování a stavebního řádu, případně další
- Vypracovat text obsahující příklady dobré praxe v oblasti OZE (FVE) pro obce, developery, investory a další zájemce

Zápis schválil

Dne 13. 5. 2024

Milan Kazda
předseda pracovní skupiny

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**